

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 27 sierpnia 1955 r.

w sprawie organizacji ośrodków hodowli zwierząt gospodarskich.

Na podstawie art. 7 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o organizacji hodowli zwierząt zarodowych (Dz. U. Nr 6, poz. 34) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za ośrodki hodowli zwierząt gospodarskich tereny określone w wykazie stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Dla zapewnienia stałego postępu prac hodowlanych na terenie ośrodków hodowli wojewódzkie zarządy rol-

nictwa prezydiów wojewódzkich rad narodowych przydzielą właściwym powiatowym zarządom rolnictwa odpowiednią ilość etatów zootechników-specjalistów oraz zootechników oceny wartości użytkowej.

2. Pracą hodowlaną na terenie ośrodka kieruje kierownik ośrodka, będący na etacie starszego zootechnika wojewódzkiego zarządu rolnictwa prezydium wojewódzkiej rady narodowej. Podlega on bezpośrednio kierownikowi zarządu hodowli zwierząt wojewódzkiego zarządu rolnictwa.

3. Kierownika ośrodka oraz jego siedzibę zatwierdza Ministerstwo Rolnictwa na wniosek prezydium wojewódzkiej rady narodowej — wojewódzkiego zarządu rolnictwa.

4. Długofalowe i roczne plany pracy kierownika ośrodka, aprobowane przez kierownika wojewódzkiego zarządu rolnictwa, zatwierdza Ministerstwo Rolnictwa. Kierownik ośrodka pracuje w ramach tego planu.

5. Wszelkie druki i pomoce techniczne dostarcza kierownikowi ośrodka wojewódzki zarząd rolnictwa w ramach posiadanych środków budżetowych.

§ 3. 1. Podstawowym zadaniem służby zootechnicznej wyznaczonej do pracy w ośrodku jest organizowanie hodowli danego gatunku zwierząt i nadzór nad nią na terenie ośrodka w celu doskonalenia pogłowia tych zwierząt oraz wyprodukowania jak największej ilości zwierząt zarodowych (wpisanych do ksiąg zwierząt zarodowych).

2. Należy dążyć, aby materiał zarodowy wyhodowany na terenie ośrodka służył przede wszystkim do podnoszenia poziomu hodowli samego ośrodka, następnie jego zaplecza, wreszcie dalszych terenów objętych rejonem tejże rasy zwierząt.

§ 4. 1. Cała służba zootechniczna powiatowych zarządów rolnictwa na terenie ośrodka hodowli zwierząt podlega w zakresie prac, związanych z selekcją i doбором w danym gatunku zwierząt, kierownikowi ośrodka.

2. Służba zootechniczna państwowych ośrodków maszynowych stosuje się w zakresie selekcji i doboru w danym gatunku zwierząt w spółdzielniach produkcyjnych i gospodarstwach indywidualnych do wskazówek i zaleceń kierownika ośrodka.

3. Służba zootechniczna państwowych gospodarstw rolnych z wyjątkiem służby Centralnego Zarządu Hodowli Zarodowej i Centralnego Zarządu Hodowli Koni w zakresie hodowli koni stosuje się w sprawach selekcji i doboru w danym gatunku zwierząt do wskazówek i zaleceń kierownika ośrodka.

§ 5. 1. Służba agronomiczna powiatowych zarządów rolnictwa oraz państwowych ośrodków maszynowych jest obowiązana do dołożenia starań, by na terenie ośrodka wyprodukowano niezbędną ilość pasz, ustaloną preliminarzami pasz, zatwierdzonymi przez kierownika ośrodka.

2. Służba agronomiczna powiatowych zarządów rolnictwa oraz państwowych ośrodków maszynowych będzie uwzględniać w planie prac potrzeby skoncentrowania działalności instruktażowej i organizacyjnej na terenie określonym jako szczególnie ważny przez kierownika ośrodka.

§ 6. 1. Centralny Zarząd Hodowli Zwierząt Ministerstwa Rolnictwa ustala:

- 1) w porozumieniu z Instytutem Zootechniki i innymi rolniczymi instytutami naukowo-badawczymi — które z zootechnicznych zakładów doświadczalnych powołuje się do współpracy nad podniesieniem hodowli zwierząt w poszczególnych ośrodkach;
- 2) w porozumieniu z innymi instytutami naukowymi i wyższymi szkołami rolniczymi — które stajnie, obory, chlewnie lub owczarnie zarodowe, podlegające tym instytutom bądź wyższemu szkółom rolniczym, włącza się do współpracy nad podniesieniem hodowli zwierząt w poszczególnych ośrodkach;
- 3) w porozumieniu z Centralnym Zarządem Hodowli Zarodowej oraz Centralnym Zarządem Hodowli Koni Ministerstwa Państwowych Gospodarstw Rolnych — które stajnie, obory, chlewnie lub owczarnie w gospodarstwach podległych Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych są włączone do współpracy nad podniesieniem hodowli zwierząt w poszczególnych ośrodkach.

2. Ustalone zgodnie z ust. 1 zakłady doświadczalne i stada zwierząt zarodowych mogą być położone również poza gra-

nicami ośrodków. Przewidziana w ust. 1 współpraca zakładów doświadczalnych i innych jednostek powinna w szczególności polegać na:

- 1) ustalaniu kierunku selekcji i doboru na terenie ośrodka;
- 2) ustalaniu rozmiaru i zakresu prac badawczych niezbędnych na terenie ośrodka dla przyspieszenia osiągnięcia pożądanego kierunku selekcji i doboru;
- 3) ustalaniu i popularyzowaniu metod z zakresu właściwego żywienia, użytkowania, wychowu itp., mających na celu poprawę pogłowia zwierząt w ośrodku;
- 4) roztoczeniu bezpośredniej opieki nad wyróżniającymi się stadami zarodowymi w ośrodku;
- 5) ustalaniu rozmiaru produkcji materiału rozplodowego.

§ 7. Centralny Zarząd Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa w porozumieniu z Centralnym Zarządem Hodowli Zwierząt oraz z Ministerstwem Państwowych Gospodarstw Rolnych organizuje na terenie ośrodków sieć stacji inseminacji, uwzględniając nasilenie wyróżniającego się materiału hodowlanego danego gatunku zwierząt.

§ 8. Kierownik ośrodka ustala roczne plany produkcji materiału hodowlanego w stajniach, oborach, chlewniach lub owczarniach zarodowych, znajdujących się na terenie ośrodka oraz włączonych do współpracy nad podniesieniem hodowli w ośrodku, w porozumieniu z kierownictwem zakładów doświadczalnych (§ 6 ust. 1 pkt 1), dyrekcjami zjednoczeń państwowych gospodarstw rolnych, dyrekcją Centralnego Zarządu Hodowli Zarodowej, dyrekcją Centralnego Zarządu Hodowli Koni oraz nadrzędnymi organami innych gospodarstw państwowych, nie podlegających Ministrowi Rolnictwa ani Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych.

§ 9. 1. Kierownik ośrodka opracowuje plany pracy roczne i plan długofalowy, mające na celu doskonalenie pogłowia danego gatunku zwierząt na terenie ośrodka, a w szczególności produkcji materiału zarodowego w ośrodku.

2. Plan pracy na terenie ośrodka powinien uwzględniać założenia rozwojowe i potrzeby województwa w zakresie danego gatunku zwierząt w oparciu o założenia rozwoju hodowli, ustalone przez Ministerstwo Rolnictwa.

3. Kierownik ośrodka nadzoruje w gospodarstwach Centralnego Zarządu Hodowli Zarodowej i zakładów doświadczalnych instytutów rolniczych realizację założeń ustalonych przez Ministerstwo Rolnictwa w zakresie prowadzenia hodowli.

§ 10. 1. Kierownik ośrodka współdziała stosownie do przepisów szczególnych w zakresie prowadzenia wpisów do ksiąg zwierząt zarodowych, uznawania stajni, obór, chlewni lub owczarni za zarodowe i reprodukcyjne oraz uznawania rozplodników.

2. Kierownik ośrodka współdziała z Centralnym Zarządem Obrotu Zwierzętami Hodowanymi, Centralnym Zarządem Hodowli Zarodowej, Centralnym Zarządem Przemysłu Mięsnego w zakresie hodowli trzody chlewnej oraz z dyrekcjami zjednoczeń państwowych gospodarstw rolnych i kierownictwem zakładów doświadczalnych instytutów rolniczych — przy ustalaniu planu obrotu zwierzętami zarodowymi i rozplodnikami na terenie ośrodka.

§ 11. 1. Kierownik ośrodka współpracuje z aparatem zootechnicznym i agronomicznym powiatowych zarządów rolnictwa, państwowych gospodarstw rolnych i państwowych ośrodków maszynowych w sprawach poprawy bazy paszowej, warunków żywienia, pielęgnacji, wychowu itp.

2. Kierownik ośrodka składa do Ministerstwa Rolnictwa za pośrednictwem wojewódzkiego zarządu rolnictwa sprawozdania z wykonania planów pracy.

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa: E. Pszczołkowski

Załącznik do zarządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 27 sierpnia 1955 r. (poz. 1197).

OŚRODKI HODOWLI ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

I. Tereny ośrodków hodowli bydła.

1. Żuławski ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący następujące tereny w województwie gdańskim:
  - a) w powiecie elbląskim gromady: Jegłownik, Markusy, Zwierzno i Żurawiec,
  - b) w powiecie kwidzińskim gromady: Bronisławowo, Grabówko, Janowo, Mareza, Nebrowo Wielkie, Sadlinki i Tychnowy,
  - c) w powiecie malborskim gromady: Kałdowo, Lichnowy, Lisewo i Nowy Staw,
  - d) w powiecie sztumskim gromady: Benowo, Dąbrówka Malborska, Dworek, Mikołajki Pomorskie, Nowa Wieś, Postolin, Straszewo, Stary Targ, Szropy, Sztum-Przedzeczne i Waplewo Wielkie,
  - e) w powiecie tczewskim gromady: Czarlin, Mała Słońca, Małe Walichnowy, Miłobądz, Opalenie, Piaseczno, Rajkowy, Rakowiec, Rudno, Subkowy i Szprudowo.
2. Nadmorski ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący następujące tereny w województwie koszalińskim:
  - a) w powiecie koszalińskim gromady: Będzino, Biesiekierz, Chelmoniewo, Dobrzyca, Dargin, Głodowo, Garbno, Jamno, Klanino, Konikowo, Mścice, Miłogoszcz, Manowo, Niedalino, Stare Bielice, Sucha Koszalińska, Sarbinowo, Świeszyno, Szczeglino, Tymień, Wyszewo, Warmino oraz miasto Sianów,
  - b) w powiecie sławieńskim gromady: Boleszewo, Bobrowice, Bukowo, Darłowo, Dobiesław, Jeżyczki, Kopnica, Krupy, Lejkowo, Łącko, Masławice, Małachowo, Naćmierz, Niemica, Ostrowiec, Pałówko, Postomino, Sławsko, Staniewice, Sieciemín, Warszawko, Wrześnica, Wrząca, Wierciszewo, Żukowo i miasto Sławno,
  - c) w powiecie słupskim gromady: Bruskowo Wielkie, Budowo, Bydlino, Będzichowo, Czarna Dąbrówka, Damnica, Damno, Dębica Kaszubska, Duninowo, Gardna Wielka, Głobino, Główny, Kobylnica, Kończewo, Kruszyna, Łupawa, Mikorowo, Motarzyno, Nożyno, Objazda, Poblocie, Podole Małe, Potęgowo, Podwilczyn, Ryczewo, Stara Dąbrowa, Stowiecino, Strzelinko, Swółowo, Skórowo, Smoldzino, Siecie, Sycewice, Wyłowo, Wrzeście, Zaleskie, Zagórzyce, Żelkowo, Zychlin oraz miasto Usika,
  - d) powiaty miejskie Koszalin i Słupsk.
3. Nadodrzański ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący w województwie szczecińskim powiaty: gryficki, goleniowski, kamieński, szczeciński i woliński.
4. Warmiński ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący następujące tereny w województwie olsztyńskim:
  - a) w powiecie braniewskim gromady: Bażyny, Błudowo, Chrusciel, Chwałęcín, Henrykowo, Lelkowo, Orneta, Pieniężno, Szyleny, Wola Lipowska, Żelazna Góra,
  - b) w powiecie lidzbarskim gromady: Babiak, Barcikowo, Gołogóra, Kierwiny, Kłębowo, Kraszewo, Krekole, Kwiecewo, Lubomino, Łaniewo, Rogiedle, Rogóz, Runowo, Świątki, Wielochowo i Wilczkowo,
  - c) w powiecie morąskim gromady: Bogaczewo, Boguchwały, Barty, Bramka, Erzydowo, Dobrocin, Dobrzyki, Janiki Wielkie, Jerzwałd, Jurki, Królewó, Książnik, Morąg, Lubochowo, Małdyty, Miłakowo, Myślice, Przemark, Słonecznik, Stary Dzierzgoń, Stare Miasto, Strużyna, Szymonowo, Warkalki, Włodowo, Wielki Dwór, Zalewo, Żabi Róg,
  - d) w powiecie olsztyńskim gromady: Barczewko, Bułwałd, Dywity, Giławy, Gietrzwałd, Dorotowo, Dajtki, Gutkowo, Jonkowo, Purda, Sętań, Skajboty, Sząbruk, Tuławki, Wołowno, Wrzesina, Zalbki oraz miasto Barczewo,
  - e) w powiecie pasłęckim gromady: Dobry, Drużno, Godkowo, Jelonki, Kwietniewo, Nowa Wieś, Rogajny, Rychliki, Śliwice, Stankowo, Ząbrowiec i Zielonka Pasłęcka,
  - f) w powiecie suskim gromady: Biskupiec, Goryń, Jakubowo Kisielickie, Kisielice, Prabuty, Podlasek oraz miasto Susz.
5. Pomorski ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący następujące tereny w województwie bydgoskim:
  - a) w powiecie bydgoskim gromady: Dobrcz, Fordon, Osielesko, Solec Kujawski, Strzelce Górne, Trzeciewiec i Żółędowo,
  - b) w powiecie chełmińskim gromady: Błoto, Dąbrowa Chełmińska, Kokocko, Nowawieś Chełmińska, Podwiesiek, Starogród, Stolno, Unisław,
  - c) w powiecie grudziądzkim gromady: Gruta, Jankowice, Lisnowo, Nicwałd, Nowe Mosty, Okonin, Słup, Szembuk, Szonowo, Szynych i Wydrzno,
  - d) w powiecie świeckim gromady: Bochlin, Bzowo, Dragacz, Gruczno, Górna Grupa, Kolonia Ostrowite, Korytowo, Laskowice, Morgi, Niewieścín, Ostrowite, Przechowo, Przysiersk, Pruszcz, Rychława, Sulnowo, Topólno, Wiąg i Wielkie Zajęczkowo,
  - e) w powiecie toruńskim gromady: Lubicz, Pędzewo, Rzęczkowo, Toporzysko i Złotoria.
6. Nadnotecki ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący następujące tereny w województwie poznańskim:
  - a) powiaty chodzieski, czarnkowski,
  - b) w powiecie pilskim gromady: Biała, Bukowiec, Huta Szklana, Jędrzejewo, Kuźnica Czarnkowska, Łokacz Mały, Ługi Ujskie, Nowe Dwory,
  - c) powiat miejski Piła,
  - d) w powiecie wągrowieckim gromady: Chojna, Czeszewo, Damasławek, Gołańcz, Grabowo, Mokronosy, Niemczyn, Panigródz, Wapno I i Wapno II.
7. Płocki ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący w województwie warszawskim powiaty płocki i gostyński.
8. Łowicki ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący następujące tereny w województwie łódzkim:
  - a) powiat kutnowski,
  - b) w powiecie łęczyckim gromady: Besiekiery, Błonia, Balków, Byszew Grabowski, Byszew, Chorki, Daszyna, Gaj, Gawrony, Góra Małgorzaty, Grabów, Janków, Kadzidłowa, Leśmierz, Marynki, Mazew, Piątek, Siedlec, Sobótka, Strzegocin, Topola Królewska, Węglewice, Wilczkowice, Witonia i Zagaj,
  - c) w powiecie łowickim gromady: Bąków Górny, Borów, Łązniki, Mystkowiec, Niedźwiada, Sobota, Stępów, Zduny i Złaków Kościelny.
9. Biskupiański ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący następujące tereny w województwie poznańskim:
  - a) w powiecie gostyńskim gromady: Bodzewo, Borek, Brzezcie, Chwałkowo, Gostyń Stary, Koszkowo, Krobia, Krobia Stara, Kunowo, Łęka Mała, Pępowo, Piaski, Poniec, Sarbinowo, Skoraszewice, Smolice, Szelejewo i Zimnowoda,

- b) w powiecie kościańskim gromady: Bieżyn, Bonikowo, Bronikowo, Bucz, Czacz, Czarkowo, Czemiń, Głuchowo, Gorzyczki, Gryżyna, Jerka, Kamieniec, Kielczewo, Kluczewo, Kokorzyn, Konojad, Krzywiń, Lubiń, Lubosz Nowy, Lubnica, Łęki Wielkie, Oborzyska Stare, Parzęczewo, Przysieka Stara II, Racot, Śmigiel, Stare Bojanowo, Turew, Wielichowo, Wilkowo Polskie i Wonieść,
- c) w powiecie krotoszyńskim gromady: Baszków, Benice, Biadki, Borzęciczki, Bułaków, Dobrzyca, Kobierno, Kobylin, Koźminiec, Kromolice, Kuklinów, Lipowiec, Nowawieś, Orpizew, Pogorzela, Rozdrażew, Staniew, Sośnica, Trzebin, Trzemeszno, Wałków, Zalesie Wielkie i Zduny,
- d) w powiecie leszczyńskim gromady: Belęcin Nowy, Dąbce, Górka Duchowna, Kaczkowo, Krzemieniewo, Kąkolewo, Lipno, Osieczna, Pawłowice, Rydzyna, Wilkowie, Zaborowo, Ziemnice oraz
- e) powiat miejski Leszno.
10. Krakowsko-miechowski ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący następujące tereny w województwie krakowskim:
- a) w powiecie bocheńskim gromady: Szarów, Wola Batorska, Zabierzów Bocheński oraz miasto Niepołomice,
- b) w powiecie brzeskim gromady: Okocim, Poręba Spytkowska, Wał-Ruda, Zaborów, z gromady Marcinkowice wsie: Marcinkowice, Przybysławice i Zdrochec,
- c) w powiecie krakowskim gromady: Balice, Bolechowice, Kobylany, Libertów, Mydlniki, Raciborowice, Staniątki, Węgrzce, Węgrzce Wielkie, Zabierzów, Zakrzów, Zielonki,
- d) powiat miejski Kraków,
- e) powiat miechowski,
- f) w powiecie proszowickim gromady: Igołomia, Wawrzeńczyce, Wyciąże,
- g) w powiecie tarnowskim gromady: Bogumiłowice, Łęg Tarnowski, Radłów, Wierzchosławice,
- h) powiat miejski Tarnów.
11. Podlaski ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czarno-białej, obejmujący w województwie lubelskim powiat łukowski.
12. Zachodnio-podgórski ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czerwono-białej, obejmujący w województwie wrocławskim powiaty jeleniogórski i kamiennogórski.
13. Kłodzki ośrodek hodowli bydła rasy nizinnej czerwono-białej, obejmujący w województwie wrocławskim powiaty kłodzki i noworudzki.
14. Simentalski ośrodek hodowli bydła rasy simentalskiej, obejmujący następujące tereny w województwie rzeszowskim:
- a) w powiecie brzozowskim gromady: Haczów, Jasionów, Malinówka, Trześniów,
- b) w powiecie sanockim gromady: Besko, Jaćmierz, Klimkówka, Markowce, Nowosielce, Odrzechowa, Posada Górna, Posada Dolna, Sieniawa, Wróblak Szlachecki, Zarszyn oraz miasto Rymanów.
15. Mazowiecki ośrodek hodowli bydła rasy polskiej czerwonej typu dolinowego, obejmujący następujące tereny w województwie białostockim:
- a) w powiecie bielskim gromady: Domanowo, Hodyszewo, Kiersnowo, Lubieszce, Oleksin, Rudka, Świridy oraz miasto Brańsk,
- b) w powiecie łapskim gromady: Brzozowo Stare, Dworaki-Staśki, Gąsówka-Oleksin, Kowalewsczyzna, Łupianka Stara, Pietkowo, Płonka Kościelna, Poświętne, Sokoly, Stokowisko, Truskolasy-Lachy oraz miasto Łapy,
- c) w powiecie łomżyńskim gromady: Bożejewo Stare, Bronowo, Chłudnie, Dobrzyjałowo, Drozdowo, Jeziorko, Kisielnica, Konarzyce, Kossaki, Kotowo Plac, Kupiski Stare, Mątwa, Olszyny, Piątnica Poduchowna, Podgórz, Rogienice Wielkie, Sieburczyn, Wizna, Wysokie oraz miasto Łomża,
- d) w powiecie wysokomazowieckim gromady: Brzóska Stare, Bruszewo, Czyżew Osada, Czyżew Stacja, Dąbrowa Dzieciel, Dąbrowa Nowa Wieś, Dąbrowa Wielka, Dąbrówka Kościelna, Jabłoń Kościelna, Jabłonka Kościelna, Jezewo, Kalinowo Czosnowo, Klukowo, Kobylin Borzmy, Kostry Stare, Kuczyn, Kulesze Kościelne, Krzeczkowo-Gromadzyn, Litwa Stara, Łopuchowo, Osipy Kolonia, Piekuty Nowe, Plewki, Pszczółczyn, Rosochate Kościelne, Ruś Stara, Rzędziany, Saniki, Sikory Pawłowieża, Stypułki Szymany, Świętek Strumiany, Szepietowo Stacja, Tybory Uszyńskie, Tykocin, Usza Mała, Wnory Stare, Wojny Krupy, Wyliny Ruś, Wyszonki Kościelne, Złotoria oraz miasto Wysokie Mazowieckie,
- d) w powiecie zambrowskim gromady: Chlebietki Nowe, Cibory Goleckie, Długobórz II, Gosie Małe, Jabłoń, Kalinówka-Basie, Kołaki Kościelne, Laskowiec Stary, Łady Polne, Pniewo, Pruski, Puchały, Rutki, Sędziwuje, Szczodruchy, Szlasy-Lipno, Sliwowo-Łopienite, Wiśniewo, Wygoda, Zambrzyce-Króle, Zawady oraz miasto Zambrów.
16. Lubelski ośrodek hodowli bydła rasy polskiej czerwonej typu dolinowego, obejmujący następujące tereny w województwie lubelskim:
- a) w powiecie chełmskim gromady: Andrzejów, Brzeźno, Huta, Kamień, Kumów Plebański, Leśniowice, Okszw, Pobołowice, Pokrówka, Putnowice, Sarniak, Sielec, Strupin Duży, Wojsławice i Żmudź,
- b) w powiecie hrubieszowskim gromady: Czerniczyn, Dziekanów, Gdeszyn, Gozdów, Hostynne, Jarosławiec, Kozodawy, Mojsławice, Mołodiatyce, Modryń, Moniaty-cze, Nieledeu, Szychowice, Terebiniec, Teratyn, Trzuszczany, Uchanie, Werbkowice oraz miasto Hrubieszów,
- c) w powiecie krańskim gromady: Dzierzkowice Rynek, Dzierzkowice Wola, Moniaki, Olbięcín, Polichna Dolna, Popkowice, Trzydnik Duży, Urzędów, i Wyżnica,
- d) w powiecie tomaszowskim gromady: Czarłowice, Dobużek, Gródek, Jarczów, Kotlice, Łaszczów, Machnów, Majdan Górny, Perespa, Podhorce, Rachanie, Tymin, Tyszowce, Wieprzów Tarnawacki, Wożuczyn, Wólka Pukarzowska, Zimno, Zubowice, Żurawce oraz miasto Tomaszów Lubelski.
17. Rawicki ośrodek hodowli bydła rasy polskiej czerwonej typu dolinowego, obejmujący następujące tereny:
- a) w województwie poznańskim: w powiecie rawickim gromady: Dłoń, Dubin, Golina Wielka, Izbice, Jutrosin, Pakosław, Sarnowa, Sierakowo, Słupia Kapitulna, Szkaradowo, Zielonawieś oraz miasto Bojanowo,
- b) w województwie wrocławskim w powiecie milickim gromady: Cieszków, Korzeńsko, Olsza, Piotrkosice, Radziądz, Rakłowice, Sułów, Trzebicko i Żmigrodek.
18. Lubliniecki ośrodek hodowli bydła rasy polskiej czerwonej typu śląskiego, obejmujący następujące tereny:
- 1) w województwie opolskim:
- a) w powiecie opolskim gromady: Budkowice Stare, Chrzastowice, Dąbrówka Dolna, Domaradz, Dylaki, Grodziec, Jełowa, Krasiejów, Kup, Ligota Turawska, Lubniany, Murów, Pokój, Popielów, Przywory, Radomierowice, Schodnia Stara, Tarnów Opolski, Turawa oraz osiedle Ozimek,
- b) w powiecie strzeleckim gromady: Izbicko, Kamień Śląski, Kadłub, Kielcza, Kolonowskie, Krośnica, Krupski Młyn, Malnie, Piotrówka, Rozmierz, Staniszcze Wielkie i Żędowice oraz osiedla Otmęt i Zawadzkie;
- 2) w województwie stalinogrodzkim:
- a) w powiecie lublinieckim gromady: Boronów, Ciasna, Gwoździany, Hadra, Herby, Kamienica, Kochanowice,

Kochcice, Koszęcin, Kośmidry, Lisów, Ligota Woźnicka, Lisowice, Lubecko, Lubusza, Łagiewniki Małe, Miotek, Pawonków, Pludry, Psary, Rzędowice, Sadów, Strzebin i Zborowskie,

b) w powiecie tarnogórskim gromady: Boruszowice, Miasteczko Śląskie, Potępa, Tworóg i Zyglia.

19. Cieszyński ośrodek hodowli bydła rasy polskiej czerwonej typu śląskiego, obejmujący następujące tereny w województwie stalinogrodzkim:

a) w powiecie bielskim gromady: Bestwina, Buczkowice, Bystra, Godziszka, Grodziec, Hałcnów, Janowice, Jaworze, Kamienica, Kaniów, Komorowice, Kozy, Mikuszowice Krakowskie, Mikuszowice Śląskie, Rybarzowice, Straconka, Szczyrk, Wapienica, Wilkowice,

b) powiat miejski Bielsko-Biała,

c) w powiecie cieszyńskim gromady: Brenna, Golezów, Górki Wielkie, Istebna, Jaworzynka, Koniaków, Nierodzim, Ogrodzona, Puńców, Skoczów, Wisła, osiedla Ustroń i Wisła Uzdrowisko oraz miasto Skoczów,

d) powiat miejski Cieszyn.

20. Podhalański ośrodek hodowli bydła rasy polskiej czerwonej typu podgórskiego, obejmujący następujące tereny w województwie krakowskim:

a) w powiecie bocheńskim gromady: Grabie, Kamionna, Królówka, Łapanów, Tarnawa, Trzciana, Wiśnicz Nowy, Wiśnicz Stary i Żegocina,

b) w powiecie limanowskim gromady: Dobra, Jasna-Podłopień, Jodłownik, Lasocice, Laskowa, Mordarka, Pisarzowa, Rupniów, Rybie Nowe, Sadek, Skrzydlna, Słopnice, Stara Wieś, Szczyrzyc, Tymbark, Wilkowisko oraz miasto Limanowa,

c) w powiecie myślenickim gromady: Brzezowa, Bystra, Gdów, Gruszów, Jawornik, Kunice, Polanka, Radziechowice, Skawa, Spytkowice, Toporzysko, Trzemeśnia, Zegartowice, Zręczyce oraz miasta: Dobczyce, Jordaków i Myślenice,

d) w powiecie nowosądeckim gromady: Barcice, Biegonice, Brzezna, Chelmiec, Gaboń, Gołkowice Górne, Gostwica, Jazowsko, Łącko, Maszkowice, Olszana, Podegrodzie,

e) powiat miejski Nowy Sącz,

f) w powiecie nowotarskim gromady: Bańska, Biały Dunajec, Chabówka, Ciche, Działisz, Kościelisko, Łopuszna, Maruszyna, Murzasichle, Poronin, Raba Wyżna, Szaflary, Witów i miasto Nowy Targ,

g) powiat miejski Zakopane.

21. Beskidzki ośrodek hodowli bydła rasy polskiej czerwonej typu podgórskiego, obejmujący następujące tereny w województwie rzeszowskim:

a) w powiecie dębickim gromady: Brzeziny, Glinik, Mała, Nawsie, Wielopole Skrzyńskie,

b) w powiecie gorlickim gromady: Binarowa, Bobowa, Bystra, Dominikowice, Gładyszów, Grudna Kępska, Gródek, Gorlice, Jankowa, Kobylanka, Kryg, Libusza, Lipinki, Łosie, Łużna, Moszczenica, Olszyny, Ropa, Ropica Górna, Różnowice, Rzepiennik Strzyżewski, Sękowa, Siary, Siedliska, Śnietnica, Staszówka, Stróże, Strzeszyn, Szalowa, Szymbark, Turza, Uście Gorlickie, Wola Łużańska, Wysoka, Zagórzany oraz miasto Biecz,

c) w powiecie jasielskim gromady: Bączal Dolny, Bieździadka, Błażkowa, Brzostek, Brzyska, Brzyszczyki, Cieklin, Dębowiec, Gliniczek, Glinik Polski, Grudna Dolna, Harkłowa, Jodłowa, Kamienica Górna, Kaczorowy, Kąty, Klecie, Kołaczyce, Krempna, Lipnica Dolna, Lubcza, Lubno Szlacheckie, Niegłowe, Nienaszów, Olpiny, Osiek Jasielski, Osobnica, Pielgrzymka, Przeczycza, Samokłęski, Siedliska Bogusz, Sieklówka Górna, Skoło-

szyn, Sobniów, Sowina, Święcany, Szebanie, Szerzyny, Trzcianica, Zagórze, Załęże, Zmigród Nowy, Zmigród Stary oraz miasto Jasło,

d) w powiecie krośnieńskim gromady: Bóbrka, Bratkówka, Cergowa, Chlebna, Chorkówka, Głowienka, Iwonicz, Jaszczew, Jedlicze, Kobylany, Kombornia, Kopytowa, Krościenko Wyżne, Lubatowa, Łęki Dukielskie, Łęki Strzyżowskie, Miejsce Piastowe, Nadole, Odrzykoń, Polanka, Polany, Rogi, Równe, Targowiska, Trzciana, Turaszówka, Tylawa, Węglówka, Wojaszówka, Zręcin oraz miasto Dukla,

e) w powiecie strzyżowskim gromady: Cieszyna, Czudec, Dobrzechów, Frysztak, Glinik Charzewski, Godowa, Gogółów, Gwoźnica Górna, Kozuchów, Lubla, Lutcza, Niebylec, Nowa Wieś Czudecka, Połomyja, Pstrągowa, Pstrągówka, Różanka, Szufnarowa, Tropie, Wiśniowa, Wysoka Strzyżowska, Żyznów oraz miasto Strzyżów.

II. Tereny ośrodków hodowli koni.

1. Sokólski ośrodek hodowli konia sokólskiego, obejmujący w województwie białostockim powiat sokólski.

2. Sztumski ośrodek hodowli konia sztumskiego, obejmujący w województwie gdańskim powiaty: elbląski, kwidziński, malborski i sztumski.

3. Łowicki ośrodek hodowli konia łowickiego, obejmujący powiat łowicki w województwie łódzkim i powiat sochaczewski w województwie warszawskim.

4. Lidzbarski ośrodek hodowli konia lidzbarskiego, obejmujący w województwie olsztyńskim powiaty braniewski i lidzbarski.

5. Podlaski ośrodek hodowli koni „kopczyków”, obejmujący w województwie lubelskim powiat bialski.

6. Śląski ośrodek hodowli konia śląskiego, obejmujący w województwie opolskim powiaty kozielski i strzelecki, a w województwie stalinogrodzkim powiaty gliwicki i lubliniecki.

7. Poznański ośrodek hodowli konia poznańskiego, obejmujący w województwie poznańskim powiaty: gostyński, kościański i krotoszyński.

8. Sądecki ośrodek hodowli konia sądeckiego, obejmujący w województwie krakowskim powiaty limanowski i nowosądecki.

III. Tereny ośrodków hodowli trzody chlewnej.

1. Płocki ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej typu bekonowego, obejmujący w województwie warszawskim powiaty gostyński i płocki.

2. Bydgoski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej typu bekonowego, obejmujący w województwie bydgoskim powiat wąbrzeski.

3. Leszczyński-gostyński ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej typu bekonowego, obejmujący w województwie poznańskim powiaty: gostyński, kościański i leszczyński.

4. Gdański ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej typu bekonowego, obejmujący w województwie gdańskim następujące tereny:

a) w powiecie kościerskim gromady: Bolesławowo i Więckowy,

b) w powiecie kwidzińskim gromady: Grabówko, Janowo, Mareza, Nebrowo Wielkie i Tychnowy,

c) w powiecie starogardzkim gromady: Kokoszkowy, Rokocin i Rywałd oraz

d) powiat tczewski.

5. Lubuski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wiel-

kiej białej typu bekonowego, obejmujący w województwie zielonogórskim powiaty sulechowski i wschowski.

6. Tarnowski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej typu bekonowego obejmujący w województwie krakowskim następujące tereny:

- a) powiat dąbrowski,
- b) w powiecie tarnowskim gromady: Bistuszowa-Uniszowa, Bobrowniki Małe, Bogumiłowice, Dąbrówka Tuchowska, Jodłówka Tuchowska, Joniny, Karwodrza, Janowice, Krzyż, Lisia Góra, Lichwin, Lęg Tarnowski, Łękawica, Łowczów, Łukowa, Mieszna Opacka, Niedomice, Pogórska Wola, Pleśna, Radlna, Radłów, Rygllice, Rzachowa, Skrzyszów, Szczepanowice, Szywałd, Tarnowiec, Wierzchosławice, Wola Rzędzińska, Zaczarnie, Zalasowa, Zbylitowska Góra, Żukowice Nowe, Żukowice Stare i miasto Tuchów,
- c) powiat miejski Tarnów.

7. Jarosławski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej typu bekonowego, obejmujący w województwie rzeszowskim następujące tereny:

- a) powiat jarosławski bez gromad: Adamówka, Cieplice i Majdan Sieniawski,
- b) w powiecie przemyskim gromady: Bolestraszyce, Grochowce, Hermanowice, Krówniki, Kuńkowce, Maćkowice, Medyka, Orzechowce, Pikulice, Poździacz, Prałkowce, Przekopana, Wyszatyce i Żurawica,
- c) powiat radymiański oraz
- d) w powiecie rzeszowskim gromada Bratkowice.

8. Kaliski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy białej zwisłouchej, obejmujący w województwie poznańskim powiat kaliski.

9. Wadowicki ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy białej zwisłouchej, obejmujący w województwie krakowskim powiat oświęcimski oraz powiat wadowicki z wyjątkiem gromady Zawoja.

10. Olecki ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy białej zwisłouchej, obejmujący w województwie białostockim powiat olecki.

11. Sieradzki ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej, obejmujący w województwie łódzkim w powiecie sieradzkim gromady: Annapole, Barczew, Bartochów, Brąszewice, Broszki, Brzeźnio, Charłupia Mała, Charłupia Wielka, Chojne, Czechy, Godynice, Grójec Wielki, Jakubice, Janiszewice, Kamionaczyk, Karsznice, Kliczków Mały, Klonowa, Klocko, Korczew, Kuźnica Zagrzebska, Monice, Niemojew, Ostrów, Owieczki, Potok, Rzechtła, Słomków Mokry, Sokolów, Stolec, Uników, Woźniki, Wróblew, Zagajew, Żuraw.

12. Sandomiersko-opatowski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej, obejmujący w województwie kieleckim następujące tereny:

- a) w powiecie opatowskim gromady: Baćkowice, Bidziny, Biskupice, Bodzechów, Brzezie, Brzóstowa, Czyżów Szlachecki, Gierczyce, Grocholice, Jakubowice, Jędrzejowice, Jurkowice, Kobyłany, Kornacice, Miłków, Modliborzyce, Momina, Podszkodzie, Przepaść, Przeszyn, Sadowie, Szewna, Wojciechowice, Zwola, osiedle Ćmielów oraz miasto Opatów,
- b) powiat miejski Ostrowiec Świętokrzyski,
- c) w powiecie sandomierskim gromady: Andruszkowice, Błonie, Byszów, Chobrzany, Daromin, Dobrocice, Dwikozy, Garbów, Gierlachów, Głazów, Goźlice, Gorzyczany, Góry Wysokie, Jurkowice, Kleczanów, Klimontów, Koprzywnica, Krzcin, Lipnik, Łoniów, Łukawa, Męczenie, Nawodzice, Niedźwice, Obrazów, Olbierzowice, Ossolin, Samborzec, Skotniki, Słupcza, Wilczyce, Włostów i Wysiadów,

13. Dolnośląski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej, obejmujący w województwie wrocławskim następujące tereny:

- a) w powiecie dzierzoniowskim gromady: Łagiewniki, Sienice i Wilków Wielki,
- b) w powiecie oławskim gromady: Domaniów, Gaj Oławski, Goszczyna, Groblice, Niwnik, Ośno, Piskorzów i Wierzбно,
- c) w powiecie strzelińskim gromady: Borek Strzeliński, Borów, Brożec, Dankowice, Gębice, Kondratowice, Krzywina, Kuropatnik, Łojowice, Ostrężna, Pęcz, Przeworno, Sarby, Siemianów, Zarzycza i Zielenice,
- d) w powiecie wrocławskim gromady: Jaksonów, Mnichowice, Radwanice, Siechnice, Sw. Katarzyna, Węgry, Żerniki Wrocławskie i Zórawina oraz
- e) w powiecie ząbkowickim gromady: Ciepłowody, Henryków, Kalinowice Dolne, Krzelków, Niedźwiednik, Nieszków i Stary Henryków.

14. Opolski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej, obejmujący w województwie opolskim następujące tereny:

- a) w powiecie kluczborskim gromady: Krzywizna, Kujakowice Górne, Kuniów, Ligota Dolna, Ligota Zamecka, Łowkowice, Nasale i Smardy Dolne oraz
- b) powiat oleski.

15. Lubliniecki ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej, obejmujący w województwie stalinogrodzkim powiat lubliniecki.

16. Warmiński ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy wielkiej białej, obejmujący w województwie olsztyńskim następujące tereny:

- a) w powiecie olsztyńskim gromady: Bartąg, Jedzbark i Trękus,
- b) w powiecie ostródzkim gromady: Grunwald, Pietrzwałd i Szyldak.

17. Garwoliński ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy puławskiej, obejmujący w województwie warszawskim powiat garwoliński.

18. Iłżecko-kozienicki ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy puławskiej, obejmujący w województwie kieleckim następujące tereny:

- a) w powiecie kozienickim gromady: Bobrowniki, Brzeźnica, Brzózka, Garbatka Letnisko, Głowaczów, Gniewoszów, Holendry Piotrkowskie, Januszno, Kieszek, Łękawica Stara, Magnuszów, Mąkosy, Ponikwa, Poświętne, Przewóz, Ryczywół, Sieciechów, Świerże Górne, Stanisławice, Stara Wieś, Trzebień, Ursynów, Wola Klasztorna, Wólka Tyrzyńska, Wysokie Koło i Zajezerze,
- b) w powiecie iłżeckim gromady: Alojzów, Bałtów, Bąkowa, Białobrzegi, Błaziny, Chotcza, Chwałowice, Ciepeliów, Ciszycza, Czekarzewice, Czerwona, Długowola, Gozdawa, Grabowiec, Jasieniec Iłżecki, Jawór, Krepa Kościelna, Krzyżanowice, Krzyżanówka, Lipa Miklas, Lipsko, Niedarczów, Olechów, Okół, Osówka, Ostrownica, Ostrozanka, Pakosław, Pasztowa Wola, Pawłowice, Pętkowice, Prendocin, Przedmieście Dalsze, Rzeźniów, Sadkowice, Seredzice, Siemno, Solec, Sulejów, Świesielice, Szymanów, Tarłów, Trębowiec, Trzemcha, Tymienica, Walentynów, Wielgie, Wola Solecka, Wólka oraz
- c) powiat zwoleński.

19. Puławski ośrodek hodowli trzody chlewnej rasy puławskiej, obejmujący w województwie lubelskim następujące tereny:

- a) w powiecie lubartowskim gromady: Abramów, Bełcząc, Czemierniki, Firlej, Kamionka, Leszkowice, Michów,

- Ostrówek, Rudno, Santoklęski, Sobolew, Stoczek, Tarkawica, Wielkolas, Wola Skromowska,
- b) w powiecie parczewskim gromady: Gęś, Jabłoń, Jezioro, Milanów, Przewłoka, Rudno,
- c) w powiecie puławskim gromady: Chrzążów, Dęba, Garbów, Kłoda, Końskowola, Kurów, Leśce, Markuszów, Wola Przybysławska i Zagrody oraz
- d) w powiecie radzyńskim gromady: Bezwola, Biała, Białka, Borki, Branica, Komarówka Podl., Paszki Duże, Przegaliny Duże, Suchowola, Wiski i Wohyń.

IV. Tereny ośrodków hodowli owiec.

1. Krotoszyński ośrodek hodowli owiec rasy merynos, obejmujący w województwie poznańskim powiaty: gostyński, krotoszyński i leszczyński.
2. Inowrocławski ośrodek hodowli owiec rasy merynos, obejmujący w województwie bydgoskim powiaty: aleksandrowski, inowrocławski i toruński.
3. Zambrowski ośrodek hodowli długowłnistej owcy polskiej, obejmujący w województwie białostockim w powiecie zambrowskim gromady: Chlebotki Nowe, Cibory Gołeckie, Gosie Małe, Kalinówka Basie, Kołaki Kościelne, Pruski, Rutki, Szczodruchy, Szlasy-Lipno, Śliwowo-Łopienite, Zambrzyce Króle i Zawady.
4. Działdowski ośrodek hodowli długowłnistej owcy polskiej, obejmujący w województwie olsztyńskim powiaty działdowski i nowomiejski.
5. Kartuski ośrodek hodowli długowłnistej owcy pol-

skiej, obejmujący w województwie gdańskim następujące tereny:

- a) powiaty kartuski i kościerski,
  - b) w powiecie puckim gromady: Karlikowo, Krokowa, Leśniewo, Mieroszyno, Połchowo, Połczyno, Starzyno, Strzełno, Swarzewo, Wierzchucino i Zelistrzewo oraz osiedle Władysławowo,
  - c) w powiecie sztumskim gromady: Benowo, Nowa Wieś, Straszewo i miasto Sztum,
  - d) w powiecie wejherowskim gromady: Chwaszczyno, Gościcino, Gowino, Góra, Kielno, Koleczkowo, Linia, Luzino, Łebno, Nowy Dwór Wejherowski, Rybno, Smażyno, Sopieszyno, Strzecz, Szemud, Wiczlino.
6. Łowicki ośrodek hodowli długowłnistej owcy polskiej, obejmujący powiat łowicki w województwie łódzkim oraz powiat sochaczewski w województwie warszawskim.
  7. Brzeziński ośrodek hodowli długowłnistej owcy polskiej, obejmujący w województwie łódzkim powiaty: brzeziński i piotrkowski oraz w województwie kieleckim powiat opoczyński.
  8. Ząbkowicki ośrodek hodowli długowłnistej owcy polskiej, obejmujący w województwie wrocławskim powiat ząbkowicki.
  9. Nowotarski ośrodek hodowli owcy górskiej, obejmujący w województwie krakowskim powiat nowotarski.
  10. Kraśnicki ośrodek hodowli owiec rasy karakuł, obejmujący w województwie lubelskim w powiecie kraśnickim gromady: Popkowice, Urzędów i Wilkołaz.
  11. Bielsko-podlaski ośrodek hodowli owcy kozuchowej, obejmujący w województwie białostockim w powiecie bielskim gromady: Haćki, Pawły, Ploski, Ryboły i Strabla.